

Asia: VN/13139/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan organisaatio

Hyvinvointialue

2. Kannatatteko luvussa 3 ehdotettua tavoitetta omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamisesta?

Kyllä osin

3. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 2:

Omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottaminen saattaa lisätä omaishoidon kiinnostavuutta. Huomioitavaa kuitenkin on, että nykyisellään hyvinvointialueet päättävät itse omaishoidon tuen palkkioiden myöntämisen perusteista. Näin ollen ei suoraan voida todeta, että alimman palkkioluokan nostaminen vastaisi nykyistä paremmin omaishoitotehtävän sitovuutta ja vaativuutta. Omaishoidon tuen palkkio on vain osa omaishoidon tukea. Palkkioiden sijasta keskustelun tulisi kohdentua enemmän omaishoidon tukeen liittyviin palveluihin ja omaishoitajan jaksamista tukeviin vapaapäiviin.

4. Kannatatteko luvussa 3 ehdotettua tavoitetta perhehoitajan taloudellisen aseman tukemisesta?

-

5. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 4:

Perhehoidon palkkion muutos saattaa lisätä perhehoitajuuden kiinnostavuutta. Perhehoitajat ovat hyvinvointialueen näkökulmasta tärkeä asia, kun tavoitteenemme on perhehoidon osuuden kasvattaminen. Muutoksella ei todennäköisesti ole vaikutusta merkittävässä määrin perhehoitajien saatavuuteen ja laadun kehittymiseen. Perhehoitajat tarvitsevat työssään myös enemmän tukea. Hyvinvointialueiden rahoituksen tulisi huomioida tarvittavan tuen järjestäminen perhehoitajille.

6. Kannatatteko omaishoidon tuen palkkion korotuksen kohdistamista omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamiseen?

Kyllä osin

7. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 6:

Omaishoidon tuen palkkiotasojen määrä ja arvot vaihtelevat hyvinvointialueittain 2-3 palkkioluokasta jopa viiteen palkkioluokkaan. Nykyinen lain säädäntö määrittelee ainoastaan kaksi palkkiotasoa. Omaishoidon tuen hoitopalkkion vähimmäismäärä on 1.1.2025 lukien 472,15 euroa kuukaudessa. Hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana maksettava hoitopalkkio on vähintään 944,31 euroa kuukaudessa. Lähes kaikilla hyvinvointialueilla hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen palkkiot ovat jo merkittävästi lainsäädännössä asetettua tasoa korkeammat. Näin ollen tosiasiallinen muutos palkkiotasossa saadaan aikaan vain vähimmäispalkkiota korottamalla.

8. Kannatatteko perhehoitajan korvausoikeuden kohdistamista esityksessä ehdotettuihin tilanteisiin?

-

9. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 8:

Esityksessä todetaan, ettei oikeutta 2 momentissa tarkoitettuun korvaukseen ole, jos perhehoitajan kotiin sijoitetaan irtisanomisaikana uusi hoidettava. Perhehoitajalla on mahdollisuus kieltäytyä ottamasta hoitoon hyvinvointialueen esittämää asiakasta. Esitys saattaa siten joissakin tilanteissa kannustaa myös siihen, ettei uutta hoidettavaa oteta perhehoitoon, kun tyhjistä paikoista saa korvauksen. Esitystä on syytä tältä osin tarkentaa siten, ettei korvausta makseta, mikäli hyvinvointialue osoittaa uuden hoidettavan tai uusi hoidettava sijoitetaan irtisanomisaikana.

10. Mitä muuta mahdollisesti haluatte lausua esityksestä:

Kaiken kaikkiaan esitys uudistuksineen on luonteeltaan varsin

pistemäinen, kun omais- ja perhehoitoa tulisi kehittää kokonaisuutena osana palvelujärjestelmän ja sosiaaliturvan kokonaiskehittämistä. Omaishoidon osalta tavoitteeksi tulisi asettaa se, että koko maassa olisi yhtenäiset omaishoidon tuen myöntämisen periaatteet ja palkkiotasot esim. KELAn myöntämänä. Hyvinvointialueen tehtäväksi jäisi järjestää omaishoitoa tukevat palvelut.

Huolena muutosten kustannuksista ja riskistä on, että ne ovat esityksessä arvioitua korkeammat. Uudistuksen kustannuslisäykset tulee kattaa täysimääräisesti.

Nurvo Tiina

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue - Hyvinvointialuejohtajan estyneenä ollessa, palvelualuejohtaja, ikääntyneiden palvelut Tuula Suominen,
17.7.2025 § 66